

Поряд з цим, існуючі протиріччя сприяють виникненню певних складнощів в роботі підприємств, які працюють за міжнародними стандартами. Так, в МСБО 2 [1] відмічено витрати, які пов'язані з переробкою запасів, а в нашому законодавстві ці витрати відзначені тільки в П(с)БО 16 «Витрати» [4]. Також, згідно з МСБО 2 не дозволяється включати до витрат на придбання запасів курсові різниці, в П(с)БО 9 про це нічого не сказано, але в П(с)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» [5] надається інформація, схожа з МСБО 2.

Будь-які відмінності, навіть і незначні на перший погляд, можуть значно викривити фінансовий результат підприємства. Це стосується, насамперед, підприємств, які співпрацюють з іноземними партнерами, так як вони працюють на основі міжнародних стандартів. Так як, міжнародні стандарти позитивно сприйняті і вдало використовуються багатьма країнами, то в нашій країні, на думку автора, треба національні стандарти більш стандартизувати під міжнародні. Це значно полегшить діяльність українських підприємств на міжнародному ринку.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_021.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
3. Безверхий К. В. Особливості бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами: порівняльний аспект / К. В. Безверхий // Облік і фінанси. – 2014. – № 2. – С. 8-13. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2014_2_3.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затв. наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

НЕДОСКОНАЛІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Вербецька А. В., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Розвиток сучасних економічних відносин вимагає отримання достовірної інформації про діяльність будь-якого суб'єкта господарювання, що, в свою чергу, зумовлює потребу у веденні бухгалтерського обліку на підприємствах України. Це означає, що кожен господарюючий суб'єкт зобов'язаний вести бухгалтерський облік безперервно від створення до ліквідації, з метою реєстрації всіх фактів господарського життя. Якщо ж на підприємстві створена недосконала система обліку, то користувачі отримуватимуть недостовірну

інформацію про господарські процеси та фінансовий стан господарюючого суб'єкта. Це, в свою чергу, може призвести, з одного боку, до втрати підприємством потенційних інвесторів, покупців, замовників, а з іншого – до санкцій та штрафів податкових органів. Тому система обліку на підприємстві повинна бути належним чином організована відповідно до особливостей установи, сфери її діяльності, нормативно-правового законодавства, конкретних економічних, правових та інших умов країни. Проте, теперішній стан бухгалтерського обліку в Україні не можна вважати досконалим, адже на сьогоднішній день існує ряд проблем, які потребують вирішення. Тому сучасний облік потребує певного реформування, тобто необхідним в даний час є створення такої моделі бухгалтерського обліку, яка б реально відображала господарську й фінансову діяльність підприємств України [3].

Серед найважливіших недоліків бухгалтерського обліку можна виділити проблему його державного регулювання. Адже на сьогоднішній день розширилися права підприємств та стала більш вільною їх господарська діяльність, в той же час, сфера державної регламентації обліку звузилася. Це означає, що підприємства мають право самостійно вирішувати низку облікових проблем.

Наступною важливою проблемою сучасного бухгалтерського обліку, якій неможливо не приділити уваги, є досі невирішене питання щодо дотримання міжнародних стандартів. Адже на сьогоднішній день немає чітко сформованої відповіді на питання: за якими стандартами повинні працювати вітчизняні підприємства – за національними чи міжнародними, і яким із них необхідно віддавати перевагу [1].

Для подолання наявних недоліків, в першу чергу, необхідно внести зміни в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо системи регулювання обліку в країні. Тобто необхідно створити новий регуляторний орган, який би ніс повну відповідальність за сферу обліку в Україні, або ж внести відповідні зміни в повноваження Мінфіну та Держстату. Також зрозумілою є потреба переходу на Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Для здійснення успішної трансформації НП(С)БО в МСФЗ необхідно призначити суб'єкт влади відповідальний за впровадження міжнародних стандартів та організувати заходи по підготовці кадрів. Разом з цим вирішиться проблема непостійності законодавчої бази, оскільки з повним переходом на МСФЗ всі нормативно-правові акти відразу адаптуються до міжнародних стандартів, а не поступово, як це здійснюється тепер.

Ще одним важливим кроком до вирішення проблем обліку в Україні є гармонізація бухгалтерського та податкового законодавства, що призведе до полегшення роботи бухгалтерів та уникнення непорозумінь з цього приводу. Задля цього необхідно, в першу чергу, внести відповідні зміни до податкового законодавства [4].

У розгляді питання щодо законодавчо-нормативного регулювання, слід відзначити існування недосконалості законодавчої бази стосовно бухгалтерського фінансового обліку. Важливим недоліком нормативно-правових документів та рекомендацій, які регулюють бухгалтерський облік

запасів є відсутність в них визначення критеріїв та умов віднесення активів до окремих груп запасів.

Також до цього часу не внесено зміни до Інструкції з інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та документів і розрахунків. Окремі форми активів застаріли, інші – ще не розроблені. Також необхідним є внесення змін до чинних форм первинних документів з обліку сировини та матеріалів, які давно не відповідають потребам методології бухгалтерського обліку та облікової практики. Наприклад, відсутня форма розрахунку чистої вартості реалізації, розрахунку собівартості вибуття товарів за різними методами оцінки. І це ще далеко не повний перелік недоліків.

Законодавчі документи не містять усіх особливостей діяльності економічних суб'єктів, тому підприємства змушені самостійно розробляти певні положення щодо облікової політики і обґрунтовувати доцільність їхнього створення. Підприємства мають самостійно формувати свою облікову політику і це накладає на них відповідальність за прийняті рішення [3].

Незважаючи на певні можливості вибору, надані власникам або уповноваженим посадовим особам, які керують підприємством відповідно до законодавства та установчих документів, системі бухгалтерського обліку на рівні підприємства властива жорстка регламентація: єдиний план рахунків, єдиний методологічний центр та водночас наявність величезної кількості інструктивних матеріалів. Проте з переходом на МСФЗ, що мають характер принципів, а не правил, та не передбачають жорсткої регламентації, посилюються роль та значення облікової політики на рівні як окремого суб'єкта господарювання, так і держави. Підприємства при переході на МСФЗ за структурою та певною мірою за змістом можуть залишати чинну облікову політику, вносячи до неї зміни, зумовлені відмінністю між наявними обліковими положеннями та міжнародними стандартами.

Перехід на МСФЗ зумовлює посилення ролі професійних організацій у регламентації бухгалтерського обліку і підвищення індивідуальної відповідальності власника за повноту та достовірність інформації, що розкривається у фінансовій звітності. Головні функції, що залишатимуться за державою, – створення правового поля для подальшого розвитку та вдосконалення обліку з урахуванням найкращих світових практик, а також контроль за дотриманням законодавства. На сучасному етапі тільки шляхом впровадження передових досягнень іноземного досвіду регулювання обліку можна реформувати національну систему бухгалтерського обліку з метою подальшого її якісного розвитку в нових умовах господарювання [1].

Проблема полягає в тому, що розроблені Мініном на основі МСФЗ, національні П(С)БО мають узагальнений характер. Ефективність їх застосування потребує появи якісно нового рівня інституту керівників та бухгалтерів вітчизняних підприємств. Це та багато інших проблем зумовили недосконалість запровадженого реформами регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Необхідні зміни як в наукових підходах, так і в нормативних документах і насамперед в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо системи регулювання бухгалтерського обліку на принципах, закладених сучасними економічними теоріями та виходячи із антикризових програм розвинутих країн. Незважаючи на такі очевидні факти, уряд України поки що зорієнтований на ще докризові підходи. Більше того, зараз в роботі Мінфіну України питання регулювання бухгалтерського обліку не є першочерговим. Обмежені можливості має і Методологічна рада з бухгалтерського обліку Мінфіну та інші державні інституції, існуючі професійні бухгалтерські організації, наука та освіта. В правовому полі ці обмеження закладено Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», за яким досить розмита відповідальність за стан обліку в державі [2].

Таким чином, незважаючи на зміни, які відбуваються в законодавчо-нормативній базі, в ній все ще мають місце певні недоліки, котрі свідчать про необхідність подальшого вдосконалення діючого законодавства. Вищезазначене обґрунтування шляхів вдосконалення регулювання бухгалтерського обліку зумовлює внесення змін та доповнень до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», та інші нормативні документи.

Список використаних джерел:

1. Жук В.М. Розвиток регулювання бухгалтерського обліку в Україні / В.М. Жук // Агросвіт. – 2010. – № 16. – С.29-32.
2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635.
3. Пархоменко В. Розвиток бухгалтерського обліку: від реформування до адаптації та застосування / В. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 8-9. – С. 3-21.
4. Петрук О.М. Історія та іноземний досвід регулювання бухгалтерського обліку / О. М. Петрук // Вісник ЖДТУ. – 2005. – №3(33): Економічні науки. – С.156–167.

ПОДАТКОВИЙ КОМПЛЄНС ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Власова О. Є., канд. екон. наук, доцент, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

В умовах нестабільності української економіки однією з найважливіших задач розвитку вітчизняного бізнесу є формування стійкої системи фінансово-економічної безпеки підприємств, яка б забезпечувала як запобігання загрозам, так і мінімізацію наслідків впливу негативних чинників зовнішнього і внутрішнього середовища. При цьому одним із значущих елементів системи економічної безпеки є податкова безпека, яка визначається ступенем